

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

ART ML OÜ
info@artml.ee
Heki tn 2-20,
Sõmerpalu alevik
66604, Võru maakond

14.02.2024 nr 11.2-31/24/97

OTSUS
finantskorrektsiooni tegemise ja taotluse
rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise
kohta

Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*) teeb riigihalduse ministri 18. juuli 2019. a määruse nr 36 „Kagu-Eesti ettevõtluse arengu toetusmeede“ (edaspidi *meetme määrus*) alusel otsuse ART ML OÜ (edaspidi *toetuse saaja* või *ettevõtte*) projekti „ART ML OÜ tootmishoone rekonstrueerimine teenuste mitmekesistamiseks ja mahu suurendamiseks“ (struktuuritoetuse registris nr RE.2.02.20-0113, edaspidi *projekt*) osas.

Rakendusüksus tuvastas projekti vahearuande kontrollimisel, et toetuse saaja ei ole võtnud projekti raames renoveeritud tootmishoonet sihtotstarbelisse kasutusse ning hoonel puudub kasutusluba, mistõttu on täitmata projektis seatud eesmärk. Sellest lähtuvalt kohaldab rakendusüksus finantskorrektsiooni ning **nõuab tagasi toetuse saajale ettemaksena makstud toetuse summas 35 000 eurot ja tunnistab ühtlasi taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks.**

Otsuse tegemise aluseks on meetme määruse § 16 lg 1 punkt 4, § 18 lõige 2, § 19 punkt 2, 08.12.2020 projekti taotluse vastavaks tunnistamise ja rahuldamise otsuse (eelnevalt ja edaspidi ka *taotluse rahuldamise otsus*) punktid 10, 13, 13.1 ja 20, samuti projekti raames esitatud kindlasummaline makse¹, vahearuanne, ettekirjutus ning toetuse saajaga peetud kirjavahetus.

1. Toetuse saaja ei ole täitnud projektis seatud toetuse andmise eesmärki

1.1 Rikkumise asjaolud

Projekti toetuse taotluse kohaselt on projekti eesmärgiks tootmispinna laiendamine – uue 2019. aastal soetatud tootmishoone remont ja kasutuselevõtt, ja seeläbi teenuste hulga ja mahu kasvatamine tagamaks ettevõttele planeeritud käibe ja kasumlikkuse kasvu ning võimekuse investeerida jätkuvalt ettevõtte arengusse. Projekti tulemusena valmib ettevõtte uus tootmishoone tasemeni, mis võimaldab seal tootmist/teenuse pakkumist käivitada ning kogu ettevõtte tootmise/teenuse pakkumise protsessi ümber struktureerida ning seeläbi vähendada oluliselt tootmiseks/tellimuste täitmiseks kuluvat aega (tootmise/teenuse pakkumise ratsionaliseerimine).

¹ Vastavalt meetme määruse § 18 lõikele 1 ja taotluse rahuldamise otsuse punktile 12 makstakse toetus välja kindlasummaliste maksetena ette- ja lõppmaksena. Ettemakse suurus on 70 protsenti toetusest ja see makstakse välja toetuse saajale üldjuhul kümne tööpäeva jooksul pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist ettemaksutaotluse alusel. Toetuse saajale on makstud projektis 04.06.2021 ettemakse summas 35 000 eurot.

Tegevuse äriliseks sisuks on kogu ettevõtte metallitööde ettevalmistustööd viia üle uude tootmishoonesse (rasketehnika keretööde ettevalmistav osa, liivapritsitööd, suurte metallkonstruktsioonide tootmine jms).

Vastavalt taotluse rahuldamise otsuse punktile 10 on toetuse saaja kohustatud toetust kasutama ja projekti ellu viima kookõlas toetuse taotlusega ning meetme määruses ja käesolevas otsuses sätestatud nõuetele. Taotluse rahuldamise otsuse punkti 13 ja alapunkti 13.1 kohaselt esitab toetuse saaja vahearuande hiljemalt 15.09.2021 ning selle ühe osana projekti tegevuse nr 4 „Tööstushoone renoveerimine -ehitustööd“ elluviimise tõenduseks teostatud tööde üleandmise ja vastuvõtmise akt(id), foto-või videotõestus teostatud töödest ning hoone kasutusloa.

15.02.2023 tegi rakendusüksus toetuse saajale ettekirjutuse nr 11.2-31/23/341, kuivõrd toetuse saaja 15.09.2021 esitatud vahearuande menetluse käigus selgus, et tööstushoonel puudub kasutusloa, mistõttu ei olnud hoonet võimalik ka sihipäraselt kasutada. Toetuse saaja selgituste kohaselt seiskus kasutusloa menetlus, kuna oli vajalik oodata elektrisüsteemi mõõdistust, auditit ja nende vormistamist ning lisaks tuvastati tuletõrje veevõtumahutite kontrollpumpamisel mahutitest „ollus“, mistõttu keeldus Päästeamet kooskõlastuse andmisest ja kontrollpumpamise tegemisest enne, kui mahutid on tühjaks pumbatud ja seest ära puhastatud. Ettekirjutusega kohustas rakendusüksus toetuse saajat tegevuse nr 4 elluviimise tõenduseks esitama hiljemalt kuupäevaks 31.07.2023 renoveeritud hoone kasutusloa.

Toetuse saaja edastas 04.08.2023 E-toetuse keskkonna kaudu e-kirjaga informatsiooni, et ei ole suutnud rakendusüksuse tehtud ettekirjutust täita ning on valmis sellest lähtuvalt vastutust kandma. Põhjendusena märkis toetuse saaja, et ei ole leidnud kedagi, kes tuletõrje veemahutid tühjaks pumpaks ning need seest ära puhastaks, saamaks Päästeametilt kooskõlastust.

15.08.2023 rakendusüksuse esitatud küsimusele, kas projekti raames renoveeritud tootmishoone on olnud peale renoveerimistööde lõppu ja tehtud investeringuid sihtotstarbeliselt kasutuses, vastas toetuse saaja 29.08.2023 e-kirjas: „*Ei ole olnud sihtotstarbeliselt kasutuses kuna puudub kasutusloa*“.

Toetuse saaja märkis mh, et kui Päästeametilt kooskõlastust ei saadud, hakati otsima mahutite puhastamise teenuse pakkujaid. Helistati läbi kõikvõimalikud kohad, kuid keegi ei olnud seda tööd nõus talvel tegema. Kevadel jätkati otsinguid, kuid ka siis ei olnud keegi nõus vastavat tööd tegema või tulema selleks Tallinnast Võrru. Samuti helistati läbi kõik teadaolevad vabatahtlikud päästekomandod, kes teoreetiliselt oleksid võimelised vee välja pumpama vanade "veneageste" pumpadega, kuid ka see oli tulemusteta. Seejärel käidi läbi ehitusseadmete rendifirmad, et leida pump, millega mahutites olev vesi ise välja pumbata – pump leiti, aga otsikut, mis sobiks konkreetse mahuti väljavõtte otsaga, mitte. Kokkuvõttes märkis toetuse saaja, et otsinguid jätkati puhastusteenuse pakkujate hulgast, seda nii Eestist kui Lätist, aga tänaseni tulemusteta.

Rakendusüksuse 25.09.2023 edastatud järelevalvemenetluse algatamise kirjale, milles väljendas rakendusüksus mh seisukohta, et kuivõrd toetuse saaja ei ole täitnud talle taotluse rahuldamise otsuses pandud kohustusi, siis on põhjendatud nõuda makstud toetus täielikult tagasi, andis toetuse saaja tagasisidet, et neil pretensioonid puuduvad ning nõustuvad eelnevaga.

Kuna toetuse saaja ei ole projekti raames ja vahenditest renoveeritud tootmishoonet võtnud sihtotstarbelisse kasutusse ning esitanud hoone kohta kasutusloa, siis on rakendusüksuse hinnangul toetuse saaja rikkunud meetme määruse § 19 punktis 2 toodud toetuse saaja kohustust.

1.2 Rakendusüksuse seisukoht ja õiguslik põhjendus

Meetme määruse § 19 punkti 2 kohaselt on toetuse saaja kohustatud toetust kasutama vastavuses taotluse rahuldamise otsusega. Meetme määruse § 18 lõigetest 1 ja 2 tuleneb, et tehtud tegevused peavad olema taotluse rahuldamise otsuses ja projektis ette nähtud viisil tõendatud. Sama määruse § 7 lõike 1 kohaselt loetakse toetuse saaja detailselt kirjeldatud ja tõendatud planeeritavad kulud abikõlblikuks, kui need on otseselt vajalikud projekti tegevuste elluviimiseks, eesmärkide saavutamiseks ning tulemusnäitajate saavutamiseks, arvestades käesolevas määruses sätestatud piiranguid.

Vastavalt taotluse rahuldamise otsuse punktile 10 antakse toetust tingimusel, et toetuse saaja viib projekti ellu kooskõlas toetuse taotlusega, meetme määrusega ja taotluse rahuldamise otsusega ning vastavalt punktidele 13 ja 13.1 on toetuse saaja kohustatud tööstushoone renoveerimise ehitustööde elluviimise kohta esitama koos vahearuandega hoone kasutusloa.

Rakendusüksus on seisukohal, et kuna toetuse saaja esitatud vahearuande² ja selgituste kohaselt ei ole projekti raames renoveeritud tootmishoone kohta esitatud kasutusloa ja hoone ei ole sihtotstarbelises kasutuses ning sellest tulenevalt on ka projekti eesmärk täitmata, siis on toetuse saaja rikkunud meetme määruse § 19 punktis 2 ja § 18 lõikes 2 toodud toetuse andmise tingimusi ning projekti kulud on mitteabikõlblikud.

Rakendusüksus selgitab, et projekti toetuse taotlus rahuldati teadmises ja eesmärgiga, et läbi rekonstrueeritud hoone kasvab teenuste hulk ja maht, mis võimaldavad tagada ettevõttele planeeritud käibe ja kasumlikkuse kasvu ning võimekuse investeerida jätkuvalt ettevõtte arengusse. Kui tootmishoonel puudub kasutusloa ja hoonet ei ole võimalik projektis seatud eesmärkidel kasutada, siis ei ole rakendusüksuse hinnangul ka selle renoveerimisega seotud vahendeid kasutatud sihipäraselt. Lisaks peab rakendusüksus vajalikuks märkida, et kuivõrd ettevõtte käibe ja töökoha näitajad on projekti lõpuks kasvanud³ ning seda rohkem, kui projektis planeeriti ja ilma projekti raames renoveeritud tootmishooneta, siis saab teha mh järelduse, et projektis planeeritud tulemuste saavutamiseks ei olnud taotluses planeeritud kulud ja ettenähtud tegevused otseselt vajalikud, vaid eesmärk oli saavutatav ka ilma toetuseta.

1.3 Finantskorrektsioon ja taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

Taotluse rahuldamise otsuse punkti 20 kohaselt lähtutakse toetuse tagasinõudmisel meetme määruse § 16 toodud alustest. Meetme määruse § 16 lg 1 punkti 4 kohaselt on rakendusüksusel õigus nõuda toetus osaliselt või täielikult tagasi, kui toetuse saaja ei ole täitnud talle taotluse rahuldamise otsuses pandud kohustusi.

Rakendusüksus on seisukohal, et kui finantskorrektsiooni otsusega tühistatakse kogu taotluse rahuldamise otsuses nimetatud toetus, siis tunnistatakse ka taotluse rahuldamise otsus kehtetuks.

Rakendusüksus arvestab antud otsuse koostamisel toetuse saaja selgitust, mille kohaselt on toetuse saaja püüdnud tootmishoone kasutusloa saamiseks likvideerida renoveerimise käigus ilmnunud puudused. Samas on rakendusüksus seisukohal, et kuna projekti raames planeeritud uut tootmishoonet sihtotstarbeliselt kasutusele ei võetud ning hoonel puudub kasutusloa, on tegemist sedavõrd olulise toetuse andmise tingimuste rikkumisega, mille puhul on põhjendatud ja proportsionaalne nõuda ettemaksena⁴ väljamakstud toetus täies ulatuses tagasi ning tunnistada taotluse rahuldamise otsus kehtetuks.

Rakendusüksus selgitab, et projekti tegevuste elluviimine taotluses kirjeldatud viisil on üheks toetuse saamise eelduseks, sest toetust antakse tegevustele ja kulude katteks vaid juhul, kui nende

² Samuti ka 26.04.2022 toetuse saaja esitatud lõpparuande kohaselt.

³ Vastavalt lõpparuandes esitatud andmetele kasvas ettevõttes maakonna keskmisest palgast kõrgema palgaga töökohtade arv hiljemalt projekti lõpuks rohkem, kui kahe töökoha võrra ja müügi käibe rohkem, kui planeeritud 15% võrra (ehk vastavad näitajad kasvasid rohkem, kui projekti taotluses planeeritud).

⁴ Vastavalt taotluse rahuldamise otsuse punktile 12 on ettemakse suurus 70% toetusest ehk 35 000 eurot.

koosmõjus saavutatakse projektis seatud eesmärgid ja tulemused. Projekti eesmärgi täitmata jätmise korral ei saa kuidagi asuda seisukohale, et toetust on kasutatud sihipäraselt.

Lähtuvalt eeltoodust ja tuginedes meetme määruse § 16 lg 1 punktile 4 nõuab rakendusüksus toetuse saajale 04.06.2021 ettemaksena 35 000 eurot väljamakstud toetuse⁵ täielikult tagasi ning tunnistab kehtetuks 08.12.2020 taotluse vastavaks tunnistamise ja rahuldamise otsuse nr 11.6-31/1384.

2. Toetuse saaja ärakuulamisõiguse tagamine

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 40 lõikele 1 saatis rakendusüksus 06.02.2024 käesoleva otsuse eelnõu toetuse saajale kommenteerimiseks, millele toetuse saaja vastas 09.02.2024 e-kirjas, et on otsuse eelnõuga päri.

3. Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelkirjeldatud asjaolud ja põhjendused ning tuginedes käesolevas otsuses väljatoodud õiguslikele alustele, rakendusüksus

otsustab:

1. tunnistada 08.12.2020 projekti taotluse vastavaks tunnistamise ja rahuldamise otsus 11.6-31/1384 kehtetuks tagasiulatuvalt alates otsuse jõustumisest;
2. nõuda toetuse saajalt tagasi projekti raames ettemaksena väljamakstud toetus summas 35 000 eurot;
3. toetuse saajal kanda **60 kalendripäeva jooksul** alates otsuse kehtima hakkamise päevast tagasinõutav toetus summas **35 000 eurot** Rahandusministeeriumi pangakontole:
 - SEB Pank a/a EE891010220034796011 (SWIFT: EEUHEE2X) või
 - Swedbank a/a EE932200221023778606 (SWIFT: HABAE2X) või
 - Luminor Bank a/a EE701700017001577198 (SWIFT: NDEAEE2X) või
 - LHV Pank a/a EE777700771003813400 (BIC/SWIFT: LHVBE22),viitenumbriga **2800082996**. Selgituseks märkida projekti ja otsuse number.

Otsuse peale võib esitada vaide Riigi Tugiteenuste Keskusele 30 päeva jooksul, arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, mil isik pidi teada saada oma õiguste rikkumisest (*HMS* § 73 lõige 2 ja § 75), või arvestades halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud kaebuse Tallinna Halduskohtule 30 päeva jooksul käesoleva otsuse teatavaks tegemisest arvates.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams
toetuste rakendamise osakonna juhataja

Koostaja: Kersti Metsalo
663 2026
Kersti.Metsalo@rtk.ee

⁵ Rakendusüksus on maksnud toetuse saajale ettemaksu 70% ulatuses, et võimaldada projekti tegevuste elluviimist.